

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Statens kunstnerstipend
Årsrapport 2020

Utgitt av Kulturrådet

Postboks 4808 Nydalen
0422 Oslo

Tlf: +47 21 04 58 00
post@kulturradet.no
www.kulturradet.no

Innhold

Statens kunstnerstipend 2020	04
Utvalgte volumtall	04
Utvalgsleders beretning	05
Utvalg og stipendkomiteer	07
Utvalgets medlemmer 2018-2020	08
Kulturrådets sekretariatsfunksjon	08
Stipendordningene	09
Økonomi og aktiviteter	10
Stipendordningenes treffsikkerhet	12
Året i tall	14
Utvikling i avsetningen	14
Antall søknader og tildelinger per stipendkategori og totalt	14
Stipender per kunstnergruppe	15
Geografisk fordeling	16
Fremtidsutsikter	17

Statens kunstnerstipend 2020

Statens kunstnerstipend skal legge til rette for at enkeltkunstnere, gjennom å motta direkte tilskudd fra staten, skal kunne bidra til et mangfoldig og nyskapende kunstliv. Ved tildeling skal det legges vekt på kunstnerisk kvalitet og aktivitet.

Stortinget fastsetter budsjettrammen for stipendene hvert år gjennom budsjettvedtaket. Hovedfordelingen av rammen fastsettes av Kulturdepartementet, sektorfordelingen vedtas av utvalget for statens kunstnerstipend.

Utvalgte volumtall

▷ Utvalgte volumtall 2018-2020

År	2018	2019	2020
Antall søknader	8 482	8 495	12 802
Antall tildelinger	882	861	1 563
Prosentvis tildeling av antall søknader	10,4 %	10 %	12 %
Avsetning i kr	323 349 000	337 379 000	425 686 000
Omsøkt beløp i kr	6 791 708 364	6 726 571 197	7 503 740 918

Antall søknader og tildelinger

Utvalgsleders beretning

Det har vært et spesielt år å ha ansvaret for en ordning som skal bidra til å fremme en kunstnerisk utvikling i Norge. Det er gledelig at SKS fikk tildelt en økning i antall stipender for 2020, samtidig ser vi også at behovet er større enn det vi har rammer til å tildele. Det ble også et ekstraordinært år da tiltakene i forbindelse med å begrense pandemien førte til at mange kunstnere mistet oppdrag og muligheten til inntjeningen de er avhengig av. Selv om enkelte kunstnere og kunstnergrupper kom i gang med salg og formidling gjennom digitale kanaler, kan dette på ingen måte veie opp for det inntektstapet situasjonen gir. Utvalget tok derfor tidlig initiativ til å få ekstra bevilgninger gjennom Statens kunstnerstipend som et krisetiltak for situasjonen som oppstod som følge av pandemien.

I forbindelse med den ekstra bevilgningen på 70 millioner kroner, samarbeidet utvalget med kunstnerorganisasjonene for å kunne treffe behovet og oppfylle intensjonen med tiltaket på best mulige måte. Det å kanalisere midler direkte til kunstnere gjennom Statens kunstnerstipend er en effektiv måte å styrke kunstfeltene på. Det er veletablerte ordninger med et tydelig formål, og rutinene for både søknadsprosedyrer, søknadsbehandling og rapportering allerede er på plass. Dette gjør en økning av antall stipendhjemler til både et kostnadseffektivt og presist virkemiddel for å opprettholde en rik, norsk kunstproduksjon gjennom en særdeles vanskelig periode for kunstfeltene.

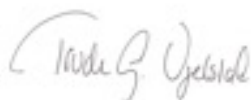
Stipendene er et viktig virkemiddel som treffer godt i forhold til formålet. Kunstnerstipendene gir en økonomisk forutsigbarhet som setter kunstnerne som mottar disse i stand til å vie tid til fordypning og utvikling av kunstnerskapet på fritt

↘ Utvalgsleder Trude Gonnæs Ugelstad. Foto: Geir Mogen

grunnlag. At kunstnere får muligheten til dette oppleves som stadig mer viktig og relevant i dagens verdenspolitiske klima der frie ytringer og velfungerende demokrati ikke kan tas som en selvfølge.

Kunstnerbefolkningen har økt betydelig de siste årene, og mange kunstnere har en sammensatt og utfordrende økonomi med usikre inntektskilder og ustabile arbeidsmuligheter. Pandemien viser hvor små marginer den norske kultursektoren har å gå på. Selv med en gradvis oppmykning av tiltakene mot pandemien, vil krisen vi er i i dag gi ringvirkninger for kunstnerøkonomien i lang tid fremover. Kunstnerstipendene er derfor avgjørende når vi nå skal sikre et levende kulturliv også i tiden som kommer.

Trude Gornæs Ugelstad
utvalgsleder

Utvalg og stipendkomiteer

Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere (Utvalget) har fem medlemmer som oppnevnes av Kulturdepartementet for fire år av gangen. To av de fem faste medlemmene oppnevnes etter innstilling fra Kunstnernettverket. Medlemmene oppnevnes med personlige varamedlemmer og kunstnerrepresentantene oppnevnes med to varamedlemmer hver. Det sittende Utvalget ble oppnevnt for fire år fra 1. januar 2018.

Utvalget tildeler stipend etter innstilling fra 23 sakkyndige stipendkomiteer. Stipendkomiteene består av minst tre medlemmer og oppnevnes av kunstnerorganisasjonene med unntak av stipendkomiteen for andre kunstnergrupper som oppnevnes av Utvalget. Stipendkomiteene foretar den kunstfaglige vurderingen av søknadene og innstiller til Utvalget som fatter vedtak. Ifølge forskriften for Statens kunstnerstipend skal bare kunstnerisk kvalitet og aktivitet vektlegges ved tildeling. Det er utarbeidet egen veiledning for stipendkomiteenes arbeid, blant annet for å sikre at arbeidet følger bestemmelsene i forskriften og forvaltningslovens bestemmelser om habilitet, taushetsplikt og veiledningsplikt. Samlet har stipendkomiteene ca. 120 medlemmer.

» Fra venstre: Sigmund Løvåsen, Ande Somby, Sigrid Røyseng, Trude Gommæs Ugelstad og Renée Rasmussen. Foto: Geir Mogen

Utvalgets medlemmer 2018-2020

Trude Gornæs Ugelstad, Oslo (f. 1967).

Kunstnerisk direktør, Sørlandets Kunstmuseum

Vara: Geir Are Johansen, direktør Museum Nord

Ande Somby, Tromsø, (f. 1958).

Førsteamanuensis ved juridisk fakultet, Universitetet i Tromsø

Vara: Ida Gjessing, jurist

Sigrid Røyseng, Oslo (f. 1972).

Professor ved Norges musikkhøgskole og professor II ved Handelshøyskolen BI

Vara: Stine Baumann, jurist

Renée Rasmussen, Son (f. 1968).

Musiker og sekretær i LO Stat

Vara: Monica Borg Fure, skuespiller og prosjektleder Talent Norge

Sigmund Løvåsen, Svartskog (f. 1977).

Forfatter og dramatiker

Vara: Ebba Moi, visuell kunstner

Kulturrådets sekretariatsfunksjon

Sekretariatet for Statens kunstnerstipend utgjør omtrent 4 årsverk og er en del av Kulturrådets fagadministrasjon. Sekretariatet administrerer utlysinger og søknader, veileder søkere og stipendkomiteer, legger til rette for utvalgets behandling av saker og følger opp utvalgets vedtak. Sekretariatet behandler også saker som er delegert av utvalget, for eksempel kortere permisjonssøknader og søknader om omdisponering. Sekretariatet administrerer utbetalinger av stipendene og følger opp rapporter fra stipendmottakere.

Stipendordningene

Statens kunstnerstipend har normalt 6 ulike ordninger som har årlig utlysning. For 2020 ble det også opprettet en egen midlertidig stipendordning med egen utlysning. Formålet til de ulike stipendordningene er gitt i Forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere.

Arbeidsstipend

Arbeidsstipend skal gi kunstnere anledning til å videreutvikle sitt kunstneriske virke og til å kunne ha kunstnerisk aktivitet som sin hovedbeskjeftigelse. Arbeidsstipend skal også kunne gis til omskolering til annen kunstnerisk virksomhet.

Arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere

Arbeidsstipendet skal gi yngre/nyetablerte kunstnere i etableringsfasen anledning til å utvikle seg kunstnerisk og sette dem bedre i stand til å leve av sitt virke som kunstner.

Diversestipend

Diversestipend skal være et bidrag til den enkelte søkers kunstneriske virksomhet. Det kan blant annet gis støtte til etablering, kurs, reiser, studier, fordypning, materialer, utstyr, markedsføring, konsulentbistand osv. Det gis ikke støtte til ordinær utdanning, prosjekter eller utgifter man har hatt før tildelingsåret.

Diversestipend for nyutdannede kunstnere

Diversestipend for nyutdannede kunstnere skal bidra til å lette overgangen til yrkeslivet for kunstnere som har gjennomført kunstutdanning på bachelor- eller masternivå. Formålet for diversestipend gjelder tilsvarende.

Stipend for etablerte kunstnere

Stipend for etablerte kunstnere skal gi kunstnere anledning til å utvikle sitt kunstneriske virke over en lengre periode og til å kunne ha kunstnerisk aktivitet som sin hovedbeskjeftigelse.

Stipend for seniorkunstnere

Stipend for seniorkunstnere skal sikre mottakerne økonomisk trygghet, slik at de kan ha kunstnerisk aktivitet som sin hovedbeskjeftigelse.

Midlertidig stipend – covid-19

Formålet med stipendet er å opprettholde kontinuitet i kunstnerisk produksjon og sikre sysselsetting.

Økonomi og aktiviteter

SKS fikk 36 nye stipendjemler i 2020, av disse var 32 til arbeidsstipend med en varighet fra ett til fem år, og fem var til stipend på inntil 10 år. I den ordinære søknadsrunden i 2020 kom det inn totalt 9 126 søknader fordelt på 4 463 søkere. Dette er en oppgang fra 2019 på ca. 7 prosent i antall søknader og ca. 7 prosent i søkere. Det var en særlig oppgang innen kunstnergruppen for andre kunstnergrupper, som hadde en prosentvis økning på 19,7 prosent mot 2019. Da det var en generell økning innen alle kunstnergrupper førte dette derimot ikke til en stor variasjon i det prosentvise forholdstallet mellom de ulike feltene dersom man ser det fra et overordnet perspektiv. Totalt ble det tildelt 882 stipend i 2020, av disse var 577 engangsutbetalinger og 305 stipender med månedlige utbetalinger.

I forbindelse med tiltak som følge av pandemien fikk Statens kunstnerstipend tildelt 70 millioner kroner som skulle bidra til å opprettholde kunstnerisk produksjon. I oppdraget fra Kulturdepartementet ble Utvalget også pålagt og se tiltaket i sammenheng med tiltaket som forvaltes av Fond for utøvende kunstnere (FFUK) som fikk tildelt 30 millioner. I fordeling av midlene til denne ordningen vektla utvalget å gi en tilnærmet lik søkersjans, slik at antall tilgjengelige stipend var relativt lik i forhold til antall søknader i den enkelte kunstnergruppen. Ved en slik fordeling og andelen av utøvende kunstnergrupper i Statens kunstnerstipend sett opp mot midlene som FFUK skulle tildele var det en relativt god korrelasjon sett opp mot andelen av skapende og utøvende kunstnere i kunstnerbefolkningen. Utvalget opprettet en egen midlertidig stipendordning der stipendet var på en engangsutbetaling på kroner 100 000. Det kom inn 3 675 søknader, og det ble tildelt 679 midlertidige stipend.

Utvalget har hatt fokus på å ha tett dialog med stipendkomitéene og ser dette som veldig nyttig i sitt arbeid. Stipendkomitéene har fått anledning til å gi tilbakemeldinger om selve søknadsrunden, men også om endringer de ser i feltet som ikke framkommer i søknadene. I forbindelse med ekstrabevilgningen på 70 millioner kroner hadde utvalget en god dialog med Kunstnernettverket og Kulturdepartementet for å kunne få på plass en ordning som kunne treffe så godt som mulig. Kunstnerorganisasjonene opprettet også egne stipendkomitéer for den ekstraordinære søknadsrunden. Dette tette samarbeidet med både Kunstnernettverket og alle stipendkomitéene var essensielt for å kunne få på plass ordningen og få gjennomført vurdering og tildeling av midlene. En slik ekstraordinær søknadsrunde har også lagt større press på administrasjonen både på kort og lang sikt. I tillegg til at stipendkomitéene innstiller og at utvalget skal vedta tildelinger skulle også midlene utbetales så raskt som mulig. Det la dermed et større press på forvaltningen da tildelingen av de midlertidige stipendene sammenfalt med søknadsfristen for den ordinære søknadsrunden i midten av oktober. På lengre sikt vil det også føre til en større arbeidsbelastning da økningen i antall stipendmottakere også gir et større antall rapporter som må følges opp.

▸ Sara Marielle Gaup Beaska er en tradisjonell og moderne joiker som også driver med samisk håndverk og scenekunst. Hun ble tildelt arbeidsstipend for fire år i 2020 fra stipendkomiteen for andre kunstnergrupper. Foto: Árvu / Marie Louise Somy

▸ Billedkunstner Adrian Bugge ble tildelt midlertidig Covid-stipend i 2020. Et av hans prosjekter er nettsiden yblokkfoto.no som skal utvikles til en digital protestutstilling der han har dokumentert rivingen av Y-blokk i regjeringskvartalet. Foto: Marta Anna Løvberg.

» Keramiker og kunsthåndverker Geir Tøkle har siden 2006 mottatt statens garantiinntekt for kunstnere som skal gi økonomisk trygghet og mulighet til å kunne ha kunstnerisk aktivitet som hovedbeskjeftigelse. Ordningen blir faset ut og er ikke lenger åpen for nye søkere. Foto: Marta Anna Løvberg.

Stipendordningenes treffsikkerhet

Medregnet de midlertidige stipendene var det i overkant av 2 200 kunstnere som mottok stipend fra Statens kunstnerstipend i 2020. Både kunstnerorganisasjonene og stipendkomitéene gir tilbakemeldinger på at særlig de langvarige stipendene er et treffsikkert kunstnerpolitisk middel som fører til at flere kunstnere klarer å opprettholde sitt kunstneriske virke. Selv om kunstnere fortsatt er en lavinntektsgruppe så er ikke formålet til stipendene å kompensere for lav inntekt. Det er dermed heller ikke en behovsprøving ved tildeling av stipendene. Det er en stor bredde i ordningene, der det er stipendmottakere fra kunstnere som er i etableringsfasen av sitt kunstnerskap og til kunstnere som er godt etablerte innen sine felt. Statens kunstnerstipend har også stor bredde i kunstfeltene der kunstnere fra nær sagt alle kunstfelt har mulighet til å motta stipend.

Med 23 kunstnergrupper så favner ordningene et bredt spekter av kunstneriske perspektiv og ytringer. Det er viktig at ingen kunstuttrykk blir utelukket og at det er rom for nye kunstuttrykk som ikke nødvendigvis har en egen stipendkomité. Her anser utvalget at det er viktig å ha et særlig blikk på stipendkomitéen for andre kunstnergrupper, med tanke på at dette er kunstnergruppen der kunstnere som ikke faller inn under de øvrige kunstnergruppene kan søke. Det er også viktig å følge med på utviklingen innen alle kunstnergrupper for å kunne fange opp nye og voksende uttrykk. Det er flere stipendkomitéer som opplever en stor endring for tydelige undergrupperinger som ligger under deres område, og har ytre ønske om tydeligere kvotefordeling for at disse skal ivaretas på en god måte. Blant annet har kunstnergruppen populærkomponister de siste årene meldt om et økende antall

søknader innen tekstforfattere, samt at komitéen for kunsthåndverker har sett en økning innen design. Samtidig er det også flere kunstnere som jobber i duoen, grupper eller kollektiv, noe som kan være utfordrende med hensyn til at stipendene er individuelle. Flere kunstnergrupper har de siste årene, også før pandemien, pekt på at stadig flere kunstnere i større grad jobber både utøvende og skapende, med ulike sjangere og uttrykk, mellom institusjon og som freelancere, mellom kuraterende, skrivende og fortolkende arbeid og at grensen her blir stadig mer flytende.

Utvalget har i dialog med stipendkomitéene drøftet grenseoppganger mellom kunstnergruppene og det er en stor bevissthet om å ivareta både nye uttrykk som er i randsonen av kunstfeltet, men også de som er mer tradisjonelt fundert. Det kan være vanskelig å trekke klare grenseoppganger i kunst og det er derfor viktig å fortsette dialogen om dette for å sikre at både nye og mer etablerte kunstuttrykk kan ivaretas på en god måte.

Mangfoldsperspektivet er viktig for nettopp å sikre at det er rom for alle kunstneriske retninger og ytringer. Det ligger i formålet og tildelingskriteriene at tildeling av stipend utelukkende skal avgjøres av kunstnerisk aktivitet og kvalitet, slik at det ikke vektlegges sosiokulturelle eller demografiske forhold ved tildeling av stipend. Gjennom ordningene og bredden i kunstfeltene representert gjennom alle kunstnerne som mottar stipend bidrar Statens kunstnerstipend til et mangfold av kunstneriske ytringer.

I forbindelse med utlysningen av de midlertidige stipendene så vi også en økning i søkere som søkte om stipend fra Statens kunstnerstipend for første gang. Det vil si søkere som ikke har søkt siden 2013 da vi begynte å få sikrere data på dette. Det taler for at det flere kunstnere som vanligvis ikke har vært avhengig av stipend har søkt etter hvilke muligheter som finnes for å kunne opprettholde en bærekraftig økonomi. Flere kunstnere som mottok dette stipendet melder om at det både var nødvendig, men også viktig for motivasjonen til å opprettholde den kunstneriske aktiviteten. Vi vil først få et bilde av effekten her når rapportene for bruk av stipendet leveres i starten av 2022.

» Sandra Mujinga ble tildelt toårig arbeidsstipend for komiteen for billedkunstnere i 2020. Her fra hennes soloutstilling på Bergen kunsthall 2019/2020, «Shadow of New Worlds». Foto: Bergen kunsthall.

Året i tall

Utvikling i avsetningen

Utvikling i avsetningen i kr

Ordning	2019	2020	Plantall 2021
Arbeidsstipend og arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere	153 020 000	168 024 000	273 055 505 *
Diversestipend	15 202 000	15 995 000	16 000 000
Diversestipend for nyutdannede kunstnere	16 887 000	16 887 000	16 900 000
Garantiinntekt og langvarige stipend	148 430 000	154 780 000	158 300 000
Midlertidig stipendordning – covid-19	-	70 000 000	
Totalt	Kr 337 379 000	Kr 425 686 000	Kr 464 255 505

Bevilgningen på Kap. 321 omfatter også midler til statsstipend (post 71), nordisk forfatterstipend, æresstipend og æreslønn og vederlag til stipendkomiteene (post 73). Disse ordningene administreres av fagadministrasjonen.

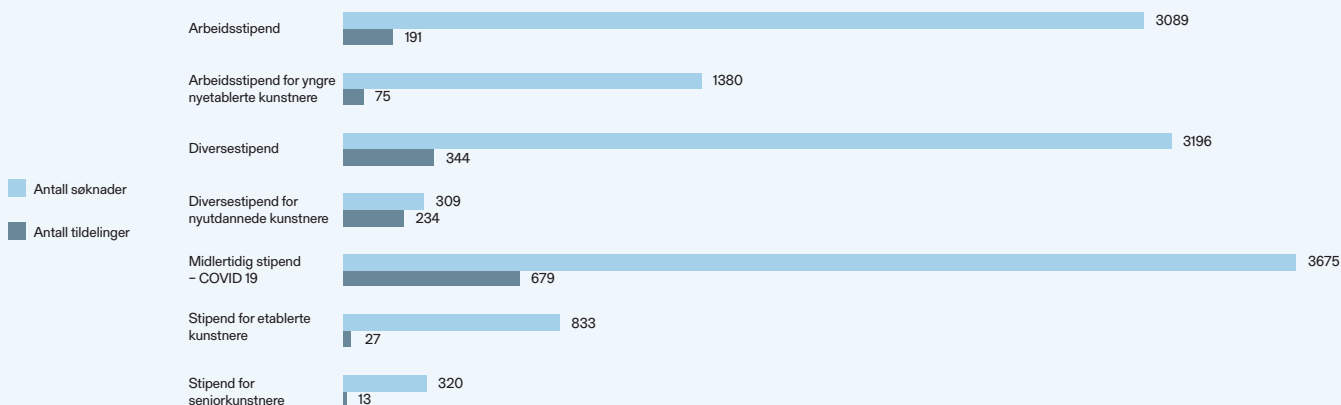
* Den store økningen sammenlignet med 2020 skyldes at det er lagt inn 100 millioner kroner til ekstraordinære arbeidsstipend i 2021 grunnet koronakrisen.

Antall søknader og tildelinger per stipendkategori og totalt

Antall søknader og tildelinger per stipendkategori og totalt

Stipendordning	Antall søknader 2020	Antall søknader 2019	Antall tildelinger 2020	Antall tildelinger 2019	Tildelingsprosent
Arbeidsstipend	3 089	2 840	191	160	6 %
Arbeidsstipend for yngre nyetablerte kunstnere	1 380	1 230	75	77	5 %
Diversestipend	3 196	3 021	344	339	11 %
Diversestipend for nyutdannede kunstnere	309	307	234	239	76 %
Midlertidig stipend – COVID 19	3 675		679		18 %
Stipend for etablerte kunstnere	833	777	27	35	3 %
Stipend for seniorkunstnere	320	320	13	11	4 %
Totalt	12 802	8 495	1 563	861	12 %

Antall søknader og tildelinger

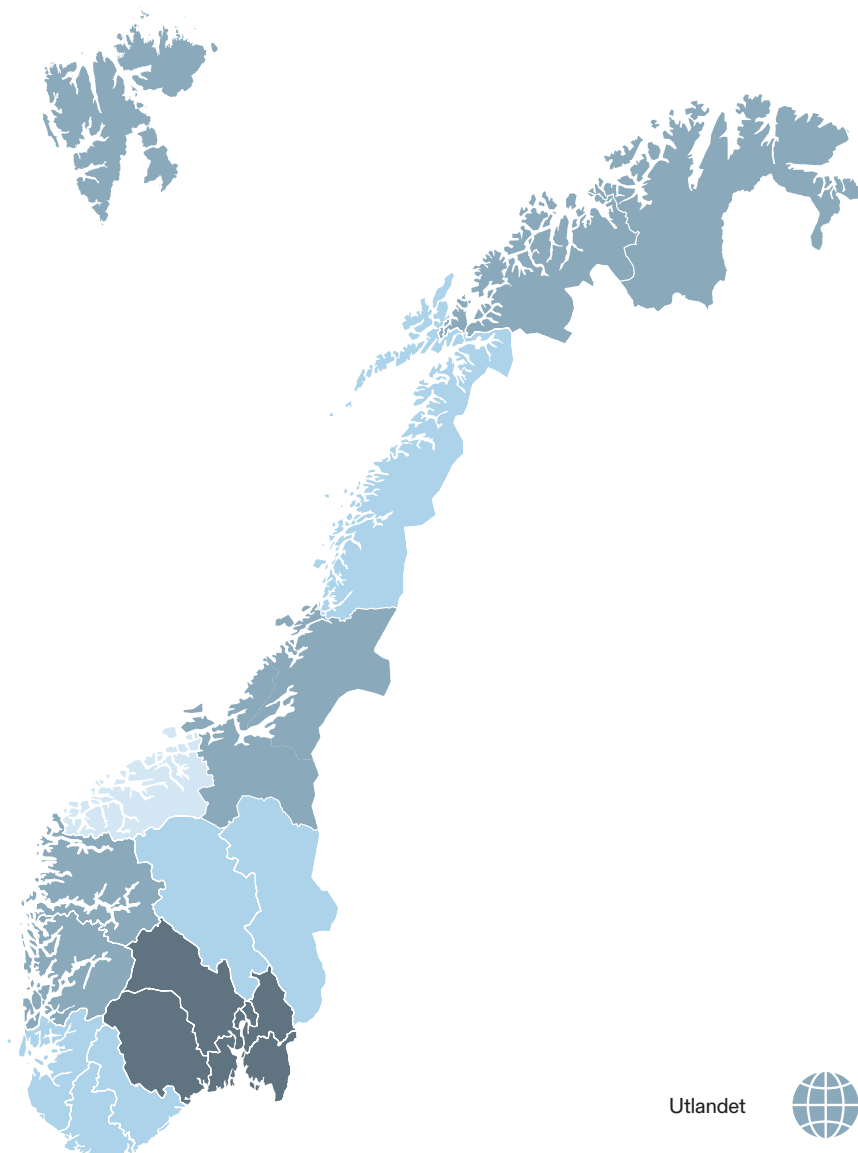
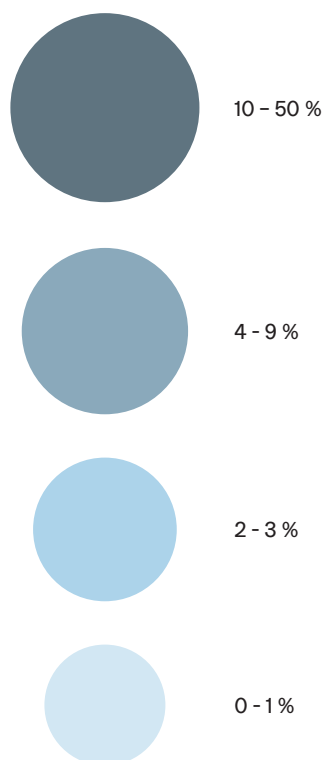
Stipender per kunstnergruppe

» Stipender per kunstnergruppe

Kunstnergruppe	Antall søknader 2020	Antall søknader 2019	Antall søkere 2020	Antall søkere 2019	Antall tildelinger 2020	Antall tildelinger 2019	Tildelingsprosent basert på søkere
Andre kunstnergrupper	765	498	444	252	64	22	14 %
Arkitekter	44	22	25	15	5	3	20 %
Barne- og ungdomslitterære forfattere	346	269	154	117	33	18	21 %
Billedkunstnere	4 082	3 037	1 700	1 382	354	194	21 %
Dansekunstnere	554	343	297	203	122	67	41 %
Dramatikere	291	193	159	102	43	25	27 %
Faglitterære forfattere og oversettere	253	70	198	38	36	8	18 %
Filmkunstnere	634	405	352	222	91	79	26 %
Folkekunstnere	82	74	54	45	18	15	33 %
Fotografer	361	324	171	147	42	22	25 %
Interiørarkitekter	19	5	9	2	5	2	56 %
Journalister	14	4	11	4	4	2	36 %
Komponister	478	256	277	137	65	39	23 %
Kritikere	144	76	78	48	22	13	28 %
Kunsthåndverkere	736	570	326	272	91	63	28 %
Musikere, sangere og dirigenter	1 441	776	845	408	182	81	22 %
Populærkomponister	864	380	553	190	128	35	23 %
Sceneinstruktører	141	104	72	49	20	16	28 %
Scenografer og kostymedesignere	124	88	64	41	16	14	25 %
Skjønnlitterære forfattere	746	542	359	242	92	59	26 %
Skjønnlitterære oversettere	106	63	65	39	24	15	37 %
Skuespillere og dukkespillere	565	393	318	211	101	67	32 %
Teatermedarbeidere	12	3	10	3	5	2	50 %
Totalt	12 802	8 495	5 726	3 804	1 563	861	27 %

Geografisk fordeling

Andel nasjonale tildelinger

Geografisk fordeling

Fylke	Antall søknader 2020	Antall søknader 2019	Antall tildelinger 2020	Antall tildelinger 2019	Tildelingsprosent i fylke	Andel nasjonale tildelinger
Agder	296	191	35	12	12 %	2 %
Innlandet	354	268	35	33	10 %	2 %
Møre og Romsdal	161	104	12	6	7 %	1 %
Nordland	272	158	30	16	11 %	2 %
Oslo	5 835	3 888	778	432	13 %	50 %
Rogaland	514	339	53	25	10 %	3 %
Troms og Finnmark + Svalbard	337	243	62	33	18 %	4 %
Trøndelag	706	454	82	43	12 %	5 %
Utlandet	558	397	70	62	13 %	4 %
Vestfold og Telemark	506	353	43	26	8 %	3 %
Vestland	1 366	921	164	79	12 %	10 %
Viken	1 897	1 179	199	94	10 %	13 %
Totalt	12 802	8 495	1 563	861	12 %	100 %

Fremtidsutsikter

Statens kunstnerstipend har hatt en jevn økning av søknader de siste årene, men med en særlig oppgang de siste årene. Fra 2019 til 2020 var det en økning på ca. 600 søknader totalt på alle ordningene. Søknadsfristen for tildelingsrunden i 2021 var 16. oktober 2020. Det kom da inn i overkant av 11 200 søknader. Dette er en økning på ca. 22 prosent sett mot søknadene til tildelingen i 2020. En søker kan søke på flere ordninger slik at det også er relevant å se på antall unike søkere. Antall unike søkere i de ulike kunstnergruppene økte fra 4 049 til 4 900 i 2020. Dersom vi ser på dette i sammenheng er det fortsatt flest søknader innen de visuelle gruppene, men den største økningen var innen musikk, både i antall søknader og i unike søkere. Her er det også en stor andel «førstegangssøkere». Årsaken til økning i søknader er nok sammensatt. På den ene siden kan dette gi en indikasjon på et større behov, men noe av økningen kan muligens også skyldes oppmerksomheten rundt tiltakene som følge av pandemien og dermed gjort flere kunstnere klar over muligheten til å kunne søke stipend.

Kunstnerpopulasjonen har vært i vekst, men dette alene er ikke tilstrekkelig til å forklare økningen. Stipendkomitéene melder om flere forhold som kan ha hatt en innvirkning på dette. Det er flere kunstnergrupper som peker på at det er stadig flere som går fra faste ansettelse til større grad til å jobbe som freelancere. Det gir også flere perioder med usikre inntekter. Kunstnerøkonomien er en lappeteppeøkonomi der kunstnere ofte er avhengig av flere ulike inntektsstrømmer for å kunne ha en inntekt til å leve av. Det er også en økonomi som er sensitiv for konjunktorendringer. Dette blir særlig tydelig i nedgangstider, nå sist i forbindelse med situasjonen rundt pandemien. På kort sikt ble det fort klart at de utøvende kunstnerne ble hardt rammet da flere planlagte arrangement ble avlyst eller fikk en sterk begrensning i muligheten til å ha publikum. De skapende kunstnerne er også avhengig av at kunsten skal konsumeres og omsettes. Med en større usikkerhet i økonomien blir også omsetning av kunst rammet, og erfaringer fra tidligere økonomiske nedgangstider viser at det tar lang tid å komme opp på samme nivå som før nedgangstiden.

▸ Marit Eikemo ble tildelt toårig arbeidsstipend for skjønnlitterære forfattere i 2020.
Foto: Jarle H. Moe, Litteratursymposiet i Odda.